

Kuzeydeki Samanyolu

Kuzeydoğu yönünde bulunan Kral, Kraliçe ve Kahraman takımyıldızları tıpkı Küçük Ayı Takımyıldızı gibi yıl boyunca gökyüzünde. Hava karardıktan sonra ufkun üzerinde beliren bu takımyıldızları gözlemlemek için kuzeydoğu yönüne bakın!

1 Ekim akşamı saat 20.30'da kuzeydoğu yönündeki takımyıldızlar ve Jüpiter

Yaz aylarında güneyden, Yay ve Akrep takımyıldızları doğrultusundan yükselen bulut görünümlü Samanyolu Gök Adası'nı gözlemlemek keyifli. Gök adamız, Yaz Üçgeni'nin içinden geçip kuzey ufka doğru kaybolurken tam da o doğrultuda üç takımyıldızdan geçer. Bunlardan kuzeydoğu ufka en yakın olanı Kahraman Takımyıldızı'dır. Perseus diye de bilinen bu takımyıldızın adını daha çok Perseid meteor yağmuru sırasında duyuyoruz. Perseus'un hemen üzerinde, bugünlerde 3 rakamı gibi görünen Kraliçe, diğer adıyla Cassiopeia Takımyıldızı var. Bu takımyıldız yıl boyunca hep ufkun üzerindedir ve Kutup Yıldızı'nın çevresinde döner gibi görünür. Sonbaharda "3", kışın "M", ilkbaharda "E" ve yazları ufka çok yakın konumda "W" biçiminde gözlemlenir. Bu günlerde Kraliçe'nin hemen üzerinde Kral Takımyıldızı var. Cepheus diye de bilinen Kral Takımyıldızı, tıpkı Kraliçe gibi hiç batmıyor ve yıl boyunca ufkun üzerinde

kalıyor. Üçgen çatılı bir ev benzeyen bu takımyıldız ocak ayına kadar ters duran bir ev gibi görünecek.

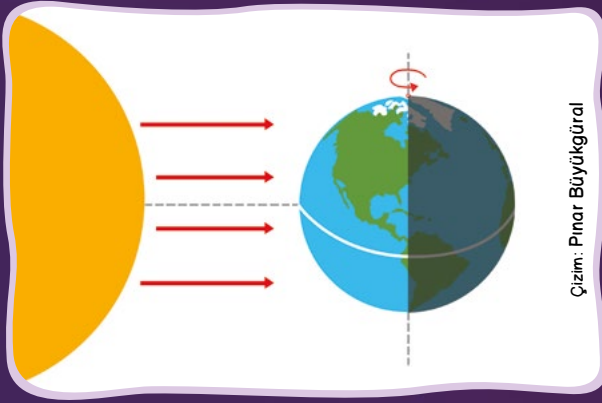
23 Eylül Sonbahar İlimi

23 Eylül günü gündüz ve gece süresi eşitlenecek. Ekinoks tarihi olarak da bilinen bu özel günde, Güneş tam doğu yönünden doğup tam batı yönünden batacak. Bugünden itibaren Kuzey Yarım Küre'de yaşayanlar için gündüz süresi, her geçen gün biraz daha kısalacak. Güney Yarım Küre'de yaşayanlar için ise ilkbahar başlayacak.

Ekinoks Nedir?

Dünyamız, Güneş'in çevresindeki yörüngesinde eğik biçimde dolanır. Bu nedenle Güneş ışınlarının Dünya üzerindeki belirli bir noktaya geliş açısı yıl boyunca değişir. Güneş ışınları ilkbahardan

sonbahara kadar Kuzey Yarım Küre'deki enlemlere, sonbahardan ilkbahara kadar ise Güney Yarım Küre'deki enlemlere dik gelir. Sadece 21 Mart ve 23 Eylül'de Güneş ışınları Ekvator'a dik gelir. Bu tarihlerde bir günlük kayma olabilir. Bu günlerde Kuzey ve Güney yarım kürelerde yaşayanlar Güneş'i eşit sürede görürler. Ayrıca Güneş ışınları Kuzey ve Güney yarım kürelerdeki aynı derecedeki enlemlere aynı açıyla düşer. İşte bu olaya ekinoks denir.

Gezegenler

Eylül ayında hava kararırken gökyüzünde iki gezegen görecekiz. Gün batımında, doğu yönünde, ufkun hemen üzerinde Jüpiter gözlemlenecek. Güneydoğu yönünde, Jüpiter'e göre ufuktan biraz daha yüksekte ve daha sönük görünen Satürn var. Biraz daha geç saatlerde ise Jüpiter ile Satürn'e Mars da katılacak. Eylül ortasında saat 23.00 civarında doğan Mars, ilerleyen tarihlerde her gün biraz daha erken doğacak. Ekim ayında ise saat 22.00'de ufkun üzerinde olacak. Ekim ayında gözlemleyeceğimiz bir diğer gezegen Merkür. Gezegen sabaha karşı saat 6.00'da, doğu ufkunun hemen üzerinde gözlemlenmeye başlayacak. Güneş'ten en uzak olduğu 8 Ekim sabahı Merkür'ü saat 6.45'e kadar, yani hava aydınlanıncaya kadar gözlemleyebiliriz. Gökyüzünde Merkür Güneş'ten uzaklaştıkça, Venüs Güneş'e yaklaşacak. Eylül ayı sabahları görebildiğimiz parlak Venüs'ü, ekim

5 Ekim akşamı saat 20.30'da güney yönündeki Satürn, Ay ve takımyıldızlar

ayında gözlemlemeyeceğiz. Uranüs ve Neptün Güneş'ten çok uzaklar ve gökyüzünde çıplak gözle göremeyeceğimiz kadar sönükler. Yine de yerlerini merak ederseniz Mars ve Jüpiter arasına bir çizgi çekip, çizginin ortasını seçebilir ve Uranüs'ün görüntüsünü zihninizde canlandırabilirsiniz. Neptün de Jüpiter'in sağında ve yakınında olacak.

Uydumuz Ay, eylül ve ekimde de gökyüzündeki gezegenlere eşlik edecek. 17 Eylül'de Mars'ın çok yakınında gözlemlenen Ay, 25 Eylül sabahı hilal evresinde Venüs'le birlikte doğacak. Uydumuz 5 Ekim'de Satürn'e, 8 Ekim'de Jüpiter'e, 14 Ekim'de de yine Mars'a eşlik edecek.

18 Eylül
Son dördün

26 Eylül
Yeni ay

3 Ekim
İlk dördün

9 Ekim
Dolunay

Ay'ın
Evreleri

Burcu Parmak